

Vid' oddiel 16 pre plné znenie R – viet alebo H viet uvedených vyššie. Podrobnejšie informácie o účinkoch na zdravie a príznakoch – vid' oddiel 11.

2.2 Prvky označenia

Symbody nebezpečenstva:

Výstražné slovo:	Nebezpečenstvo
H – vety:	H226 - Horľavá kvapalina a pary. H304 - Môže byť smrteľný po požití a vniknutí do dýchacích ciest. H336 - Môže spôsobiť ospalosť alebo závraty. H411 - Toxický pre vodné organizmy, s dlhodobými účinkami.
P – vety:	
<i>Všeobecne:</i>	P103 - Pred použitím si prečítajte etiketu. P102 - Uchovávajte mimo dosahu detí. P101 - Ak je potrebná lekárska pomoc, majte k dispozícii obal alebo etiketu výrobku.
<i>Prevenia:</i>	P280 - Noste ochranné rukavice/ochranné okuliare/ochranu tváre. P210 - Uchovávajte mimo dosahu tepla/iskier/otvoreného ohňa/horúcich povrchov. Nefajčite. P241 - Používajte elektrické, ventilačné, osvetľovacie a manipulačné zariadenia do výbušného prostredia. P261 - Zabráňte vdychovaniu prachu/dymu/plynu/hmly/pár/aerosólov. P271 - Používajte iba na voľnom priestranstve alebo v dobre vetranom priestore. P273 - Zabráňte uvoľneniu do životného prostredia.
<i>Odozva:</i>	P304+P340 - PO VDÝCHNUTÍ: Presuňte postihnutého na čerstvý vzduch a nechajte ho odдыхovať v polohe, ktorá mu umožní pohodlné dýchanie. P301+P310+P331 - PO POŽITÍ: okamžite volajte NÁRODNÉ TOXIKOLOGICKÉ INFORMAČNÉ CENTRUM alebo lekára. Nevyvolávajte zvracanie. P303+P361+P353 - PRI KONTAKTE S POKOŽKOU (alebo vlasmi): Odstráňte/vyzlečte všetky kontaminované časti odevu. Pokožku ihneď opláchnite vodou/sprchou.
<i>Skladovanie:</i>	P235 - Uchovávajte v chlade.
<i>Odstraňovanie:</i>	P501 - Zneškodnite obsah a nádobu v súlade s miestnymi, oblastnými, národnými a medzinárodnými predpismi.

Dodatočné údaje na štítku: EUH066 – Opakovaná expozícia môže spôsobiť vysušenie alebo popraskanie pokožky.

Osobitné požiadavky na obaly:

Nádoby vybavené bezpečnostnými uzávermi odolnými proti otvoreniu deťmi: Áno, použiteľné.

Dotykové varovanie pred nebezpečenstvom: Áno, použiteľné.

3. ZLOŽENIE / INFORMÁCIE O ZLOŽKÁCH

Látky predstavujúce riziko pre zdravie alebo životné prostredie, alebo pre ktoré sú stanovené expozičné limity pracovného miesta. Vid' oddiel 15.

Názov látky/ zmesi	Identifikátory	%	Klasifikácia		Typ
			67/548/EHS	Nariadenie (ES) č. 1272/2008 [CLP]	
benzín (ropný), hydrogenačne odsirený, ťažký: pozn. P	ES: 265-185-4 CAS: 64742-82-1 Index: 649-330-00-2	92,7 %	Xn, N; R10, R51/53, R65, R66, R67 Pozn. P	Asp. Tox. 1, H304 Flam. Liq. 3, H226 STOT SE 3, H336i Aquatic Chronic 2, H411	[A]
1,2,4-trimetylbenzén	ES: 202-439-9 CAS:95-63-6 Index: 601-043-00-3	4 %	Xi, Xn, N; R10, R20, R36/37/38, R51/53	Flam. Liq. 3, H226 Acute Tox. 4, H332 Skin Irrit. 2, H315 Eye Irrit. 2, H319 STOT SE 3, H335 Aquatic Chronic 2, H411	[B]
Mezitylén	ES: 203-604-4 CAS: 108-67-8 Index: 601-025-00-5	1 %	Xi, N; R10, R37, R51/53	Flam. Liq. 3, H226 STOT SE 3, H335 Aquatic Chronic 2, H411	[B]

Nie sú prítomné žiadne ďalšie zložky, ktoré sú podľa aktuálnych poznatkov dodávateľa klasifikované a prispievajú ku klasifikácii látky, a teda vyžadujú vykazovanie v tejto časti.

Typ

[A] Zložka

[B] Nečistota

[C] Stabilizačná prísada

Maximálne prípustné pracovné dávky, ak sú k dispozícii, sú na zozname v oddiele 8.

4. OPATRENIA PRI PRVEJ POMOCI

4.1. Opis opatrení prvej pomoci:

Vdychovanie: Vyneste na čerstvý vzduch. Udržujte osoby v teple a pokoji. Ak postihnutý nedýcha, dýchanie je nepravidelné, alebo má zástavu dýchania, poskytnite umelé dýchanie, alebo nechajte vycvičeným personálom zaviesť kyslík.

Pri styku s pokožkou: Odstráňte kontaminované šatstvo a obuv. Umyte pokožku starostlivo mydlom a vodou, alebo použite uznávaný prípravok na čistenie pokožky. **NEPOUŽÍVAJTE** rozpúšťadlá alebo riedidlá.

Pri styku s očami: Skontrolujte a odstráňte všetky kontaktné šošovky. Okamžite vyplachujte oči prúdom vody po dobu aspoň 15 minút, držiac zdvihnuté viečka. Okamžite vyhľadajte lekárske ošetrovanie.

Pri požití: Ak dôjde k požitiu, okamžite vyhľadajte lekárske ošetrovanie a ukážte túto nádobu, alebo etiketu. Udržujte osoby v teple a pokoji. Nevyvolávajte zvracanie.

Ochrana pracovníkov prvej pomoci: Nepodnikajte nič, čo by predstavovalo osobné riziko alebo na čo nemáte výcvik. Ak existuje ešte podozrenie na prítomnosť výparov, záchranca by mal mať vhodnú masku, alebo samostatný dýchací prístroj. Pre osobu, poskytujúcu pomoc, môže byť nebezpečné dávať dýchanie z úst do úst.

4.2 Najdôležitejšie príznaky a účinky, akútne aj oneskorené:

Potenciálne akútne účinky na zdravie:

- Vdychovanie:** Môže spôsobiť depresiu centrálného nervového systému (CNS). Môže spôsobiť ospalosť alebo závraty.
- Pri požití:** Môže spôsobiť depresiu centrálného nervového systému (CNS). Môže byť smrteľný po požití a vniknutí do dýchacích ciest.
- Pri styku s pokožkou:** Odmasťuje pokožku. Môže spôsobiť vysušenie a podráždenie pokožky.
- Pri styku s očami:** Žiadne známe významné účinky alebo kritické riziká.

Známky a príznaky nadmernej expozície:

- Styk s pokožkou:** Nepriaznivé symptómy môžu zahŕňať nasledovné:
podráždenie
suchosť
popraskanie
- Pri požití:** Nepriaznivé symptómy môžu zahŕňať nasledovné:
žalúdočná nevoľnosť, alebo zvracanie
- Vdychovanie:** Nepriaznivé symptómy môžu zahŕňať nasledovné:
žalúdočná nevoľnosť, alebo zvracanie
bolesti hlavy
ospalosť/únava
závrate
bezvedomie
- Styk s očami:** Žiadne špecifické údaje.

4.3 Údaj o akejkolvek potrebe okamžitej lekárskej starostlivosti a osobitného ošetrovania

Poznámky pre lekára: Liečte symptomaticky. V prípade požitia, alebo inhalácie veľkého množstva, treba okamžite kontaktovať špecialistu na liečenie otráv.

Zvláštne zaobchádzanie: Žiadne špeciálna terapia.

5. PROTIPOŽIARNE OPATRENIA

5.1 Hasiace prostriedky: suché chemikálie, oxid uhličitý, práškový či penový hasiaci prístroj.

Nevhodné hasiace prostriedky: Nepoužívajte vodný prúd.

5.2 Osobitné ohrozenia vyplývajúce z látky alebo zo zmesi: Horľavá kvapalina a pary. V ohni alebo pri zahrievaní nádoby tlak v nej sa môže zvýšiť až nádoba praskne s rizikom následnej explózie. Odtok do kanála môže spôsobiť požiar alebo nebezpečenstvo výbuchu. Tento materiál je toxický pre vodné organizmy a má dlhodobé účinky. Vodu na hasenie kontaminovanú týmto materiálom treba zachytiť a zabrániť jej vniknutiu do vodných tokov, kanalizácie alebo odpadu.

Nebezpečné horľavé produkty: V rozkladných produktoch môžu byť nasledovné materiály: oxid uhličitý a oxid uhoľnatý.

5.3 Rady pre požiarnikov:

Zvláštne bezpečnostné opatrenia pre požiarnikov: Ihneď izolujte priestor vykázaním všetkých osôb z okolia nehody, pokiaľ došlo k požiaru. Nesmú byť podnikané žiadne akcie, ktoré by znamenali riziko pre

osoby, ani akcie podnikané bez riadneho tréningu. Presuňte nádoby z priestoru požiaru, ak to nie je nebezpečné. Nádoby ohrozované požiarom chlad'te rozprášenou vodou.

Špeciálne ochranné prostriedky pre požiarnikov: Požiarnici musia používať vhodné ochranné prostriedky a dýchacie prístroje s pretlakovou maskou na celú tvár. Odevy pre požiarnikov (vrátane heliem, ochranných topánok a rukavíc a splňujú EU normu EN 469 poskytnú základnú úroveň ochrany pre chemické nehody.

6. OPATRENIA PRI NÁHODNOM ÚNIKU

6.1. Osobné bezpečnostné opatrenia, ochranné prostriedky a núdzové postupy

Pre iný ako pohotovostný personál: Nepodnikajte nič, čo by predstavovalo osobné riziko alebo na čo nemáte výcvik. Evakuujte okolité priestory. Zákaz vstupu nepovolaným osobám a nechráneným osobám. Zhasnite všetky zdroje zážihu. Žiadne vzblknutie plameňa, fajčenie alebo plamene v ohrozenom priestore. Vyvarujte sa dýchaniu pár alebo hmieľ. Zabezpečte primerané vetranie. Pri nedostatočnom vetraní použite vhodný respirátor. Nasad'te si vhodné osobné ochranné pomôcky.

Pre pohotovostný personál: Ak je na riešenie úniku potrebné špeciálne oblečenie, prečítajte si informácie v oddiele 8 o vhodných a nevhodných materiáloch. Pozrite aj informácie v časti „Pre iný ako núdzový personál“.

6.2. Bezpečnostné opatrenia pre životné prostredie: Zabráňte rozptýleniu a odtečeniu uniknutého materiálu do pôdy, vodných tokov, odtokov a kanalizácie. Ak výrobok spôsobil znečistenie životného prostredia (kanalizáciu, vodné toky, zeminu alebo vzduch), informujte príslušné úrady. Materiál znečisťujúci vodu. Môže by škodlivá pre prostredie, ak unikne vo veľkých množstvách. Zozbierajte uniknutý produkt

6.3. Metódy a materiál na zabránenie šíreniu a čistenie:

Malý únik: Zastavte priesak ako to nie je nebezpečné. Presuňte nádoby z miesta úniku. Ak je látka rozpustná vo vode, zried'te vodou a roztok utrite. Alternatívne, alebo ak je látka vo vode nerozpustná, absorbujte ju inertným suchým materiálom a uložte do vhodnej odpadnej nádoby. Likvidujte cez firmu licencovanú pre likvidáciu odpadu.

Veľký únik: Zastavte priesak ako to nie je nebezpečné. Presuňte nádoby z miesta úniku. Pristupujte k uniknutej látke po vetre. Zabráňte vniknutiu do kanálov, vodných tokov, pívnic a uzavretých priestorov. Spláchnite uniknutý materiál do čističky odpadu alebo postupujte nasledovne. Zachyťte a pozbierajte uniknutý materiál pomocou nehorľavého absorbentu, napr. pieskom, zeminou, vermikulitom, infuzóriovou hlinkou a preneste ho do odpadovej nádoby na likvidáciu podľa miestnych predpisov. Likvidujte cez firmu licencovanú pre likvidáciu odpadu.

7. MANIPULÁCIA A SKLADOVANIE

7.1. Bezpečnostné opatrenia na bezpečné zaobchádzanie:

Ochranné opatrenia: Nasadzte si vhodné osobné ochranné prostriedky (Pozri sekciu 8). Pri manipulácii, spracovaní a skladovaní materiálu by jedenie, pitie a fajčenie malo byť zakázané. Pred jedlom, pitím a fajčením si pracovníci majú umyť ruky a tvár. Pred vstupom do priestorov, kde sa konzumujú potraviny, si vyzlečte kontaminovaný odev a snímte ochranné pomôcky. **NEPOŽÍVAJTE.** Vyvarujte sa styku s očami, pokožkou a odevom. Vyvarujte sa dýchaniu pár alebo hmiel. Zabráňte uvoľneniu do životného prostredia. Oboznámte sa so špeciálnymi inštrukciami, kartou bezpečnostných údajov. Používajte len tam, kde je primerané vetranie. Pri nedostatočnom vetraní použite vhodný respirátor. Nevstupujte do skladovacích a uzavretých priestorov, ak nie sú dostatočne vetrané. Skladujte v pôvodnom obale, alebo v schválenom alternatívnom obale z kompatibilného materiálu, mimo používania udržiajte pevne uzavreté. Neskladujte ani nepoužívajte v blízkosti zdrojov tepla, iskier, otvoreného plameňa, alebo iného zdroja zážihu. Použite elektrickú inštaláciu a zariadenia v prevedení do výbušného prostredia (vetranie, osvetlenie, manipulácia materiálu). Použite neiskrivé nástroje. Urobte predbežné opatrenia proti elektrostatickým výbojom. Zabráňte požiaru alebo výbuchu od statického náboja, rozptýľte statický náboj pri transporte uzemnením a zviazaním nádob a zariadenia kovovou páskou. V prázdnych obaloch sa zachytávajú zvyšky produktu, ktoré môžu byť nebezpečné. Nádoba je na jednorázové použitie.

Rady v súvislosti so všeobecnou pracovnou hygienou: Pri manipulácii, spracovaní a skladovaní materiálu by jedenie, pitie a fajčenie malo byť zakázané. Pred jedlom, pitím a fajčením si pracovníci majú umyť ruky a tvár. Pred vstupom do priestorov, kde sa konzumujú potraviny, si vyzlečte kontaminovaný odev a snímte ochranné pomôcky. Ďalšie informácie o hygienických opatreniach pozrite aj v oddiele 8.

7.2 Podmienky na bezpečné skladovanie vrátane akejkoľvek nekompatibility:

Skladujte v súlade s miestnymi predpismi. Skladujte v oddelených a schválených priestoroch. Skladujte v originálnom balení, chránené pred priamym slnečným svetlom, na suchom, chladnom a dobre vetranom mieste, mimo dosah inkompatibilného materiálu (pozri oddiel 10) a potravín a nápojov. Uchovávajte uzamknuté. Odstráňte všetky zdroje zážihu. Neskladujte blízko oxidujúcich látok. Do doby použitia nádobu udržiajte pevne a tesne zavretú. Nádoby, ktoré boli otvorené, treba starostlivo opäť utesniť a uložiť v stojatej polohe, aby nedošlo k úniku. Neskladujte v neoznačených obaloch. Uskutočnite náležitú kontrolu, aby ste zabránili kontaminácii. Skladujte pri teplotách od 5° do 25 °C.

7.3 Špecifické koncové použitie / použitia

Odporúčania: Nie sú k dispozícii.

Riešenia špecifické pre priemyselný sektor: Nie sú k dispozícii.

8. KONTROLA EXPOZÍCIE / OSOBNÁ OCHRANA

Informácie v tejto časti obsahujú všeobecné rady a usmernenia. Zoznam identifikovaných použití v časti 1 by sa mal používať ako zdroj dostupných informácií špecifických pre dané použitie uvedených v expozičných scenároch.

8.1. Kontrolné parametre:

Maximálne prípustné pracovné limity

Názov produktu/ prísady	Medzné hodnoty expozície
1,2,4-trimetylbenzén	Nariadenie Vlády Slovenskej republiky (Slovensko, 6/2007). NPEL: 100 mg/m ³ , 0 krát za smenu, 8 hodina / hodiny / hodín. NPEL: 20 ppm, 0 krát za smenu, 8 hodina / hodiny / hodín. NPEL krátkodobý: 200 mg/m ³
mezitylén	Nariadenie Vlády Slovenskej republiky (Slovensko, 6/2007). NPEL: 100 mg/m ³ , 0 krát za smenu, 8 hodina / hodiny / hodín. NPEL: 20 ppm, 0 krát za smenu, 8 hodina / hodiny / hodín. NPEL krátkodobý: 200 mg/m ³

Odporúčané monitorovacie postupy: Ak obsahuje výrobok prísady s predpísaným expozičným limitom, môže byť potrebné sledovanie osôb, ovzdušia na pracovisku, alebo biologické sledovanie, aby bolo možné určiť účinnosť ventilácie, alebo iných kontrolných opatrení a/alebo určiť potrebu nosenia ochranných dýchacích prostriedkov. U metód zisťovania expozície vdychnutím chemických látok a metód stanovenia škodlivých látok sa treba riadiť Európskou normou EN 689 a príslušnými národnými dokumentmi.

DNEL – Nie sú k dispozícii.

PNEC – Nie sú k dispozícii.

8.2 Kontroly expozície:

Vhodné technologické kontroly: Používajte len tam, kde je primerané vetranie. Použite uzavreté výrobné priestory, miestnu odsávaciu ventiláciu alebo iné technické prostriedky na udržanie vystavenia pracovníkov látkam, kontaminujúcim ovzdušie, pod odporúčanými, alebo zákonom povolenými hraničnými limitmi. Technické prostriedky musia udržiavať koncentrácie plynu, pár alebo prachu pod akýmkoľvek najnižšími prahmi výbušnosti. Používajte ventiláciu v prevedení do výbušného prostredia.

Individuálne ochranné opatrenia:

Hygienické opatrenia: Po manipulácii s výrobkom, pred jedlom, fajčením, používaním toalety a pred koncom pracovnej doby si dôkladne umyte ruky, predlaktia a tvár. Použite vhodný postup na odstránenie potenciálne kontaminovaných odevov. Pred opätovným použitím kontaminované šatstvo vyperte. Zabezpečte, aby stanice na oplachovanie očí a bezpečnostné sprchy boli v blízkosti pracoviska.

Ochrana očí a tváre: Ochranné okuliare s bočnými chráničmi.

Ochrana kože

Ochrana rúk: Vždy keď to odhad rizík naznačuje používajte pri manipulácii s chemickými výrobkami chemikáliám vzdorujúce, nepriepustné rukavice, splňujúce schválené normy.

Rukavice: Odporúčané: nitrilový kaučuk, fluórový kaučuk

Ochrana tela: Osobné ochranné pomôcky pre celé telo majú byť zvolené podľa úlohy, ktorú treba splniť a podľa rizík s tým spojených; pred použitím pre manipuláciu s týmto výrobkom by mali byť schválené odborníkom.

Iná ochrana pokožky: Vhodná obuv a akékoľvek dodatočné opatrenia na ochranu pokožky by sa mali vybrať na základe vykonávanej úlohy a s ňou spojených rizík a pred manipuláciou s týmto výrobkom by ich mal schváliť špecialista.

Ochrana dýchacích ciest: Voľba respirátora musí byť založená na známej alebo predpokladanej dávke, rizikách spojených s výrobkom, a na bezpečných pracovných limitoch zvoleného respirátora. Ak sú pracovníci vystavení koncentráciám vyšším ako maximálne prípustné, musia používať vhodné, certifikované respirátory. Vždy keď to odhad rizík naznačuje používajte dobre priliehajúce respirátory, ktoré alebo vzduch čistia, alebo sa vzduch do nich privádza a splňujúce schválené normy.

Kontrola environmentálnej expozície: Pre zaistenie splnenia legislatívou stanovených podmienok ochrany životného prostredia je potrebné kontrolovať emisie z ventilačných a výrobných zariadení. V niektorých prípadoch budú pre zníženie emisií na prijateľnú úroveň potrebné práčky dymov, filtre, alebo úpravy výrobných zariadení.

9. FYZIKÁLNE A CHEMICKÉ VLASTNOSTI

Skupenstvo	Kvapalina
Farba	Čistá (priehľadná)
Vôňa (zápach)	Po uhlíkovodíku
Hustota (pri 20°C) (kg/dm ³):	0,77
pH	Nie je k dispozícii.
Viskozita (secs)	< 30 s 6 mm ISO 2431-1984 (23°C)
Hustota pár	Najvyššia známa hodnota: 4.1 (Vzduch=1) (1,2,4-trimethylbenzen). Vážený priemer: 3.99 (Vzduch=1)
Bod varu (°C)	150°C (počiatočný)
Bod vznietenia	40 °C zatvoreného téglíka
Rozpustnosť vo vode	Nerozpustný v studenej vode
Spodný limit výbušnosti (pri 20°C) (v/v)	0,6 %
Tlak pár	0,4 kPa (3,3 mm Hg) (pri 20 °C)
Materiál podporuje vzplanutie	Áno

10. STABILITA A REAKTIVITA

10.1 Reaktivita: Pre tento produkt alebo jeho zložky nie sú dostupné žiadne špecifické údaje zo skúšok týkajúcich sa reaktivity.

10.2 Chemická stabilita: Produkt je za normálnych podmienok stabilný.

10.3 Možnosť nebezpečných reakcií: Za normálnych podmienok skladovania a používania nedochádza k nebezpečným reakciám.

10.4 Podmienky, ktorý sa treba vyhnúť: Pri vystavení vysokým teplotám môže vytvoriť nebezpečné produkty rozkladu. Riad'te sa bezpečnostnými inštrukciami podľa oddielov 7 a 8.

10.5 Nekompatibilné materiály: Aby ste zabránili silným exotermickým reakciám, uchovávajte oddelene od nasledujúcich materiálov: oxidačné činidlá, silné alkálie, silné kyseliny

10.6 Nebezpečné produkty rozkladu: Produkty rozkladu môžu obsahovať nasledujúce látky: oxid uhoľnatý, oxid uhličitý, dym, oxidy dusíku.

11. TOXIKOLOGICKÉ INFORMÁCIE

Akútna toxicita:

Názov látky/ zmesi	Výsledok	Druhy	Dávka	Expozícia
1,2,4-trimetylbenzén	LC50 Vdychovanie/ Výpary LD50 Orálne	Krysa Krysa	1800 mg/m ³ 5 g/kg	4 hodiny -
mezitylén	LC50 Vdychovanie/ Výpary LD50 Orálne	Krysa Krysa	24000 mg/m ³ 5000 mg/kg	4 hodiny -

Podráždenie/poleptanie: Nie sú k dispozícii.

Senzibilizácia: Nie sú k dispozícii.

Mutagenita: Nie sú k dispozícii.

Karcinogenita: Nie sú k dispozícii.

Toxicita pre reprodukciu: Nie sú k dispozícii.

Teratogenita: Nie sú k dispozícii.

Špecifická toxicita pre cieľový orgán (jednorázová expozičia):

Názov výrobku/ prísady	Kategória	Expozičná dráha	Cieľové orgány
benzín (ropný), hydrogennačne odsírený, ťažký:	Kategória 3	Vdýchnutie	Narkotické účinky
1,2,4-trimetylbenzén	Kategória 3	Nie je určená	Podráždenie dýchacej sústavy
mezitylén	Kategória 3	Nie je určená	Podráždenie dýchacej sústavy

Špecifická toxicita pre cieľový orgán (opakovaná expozičia):

Riziko vdýchnutia:

Názov výrobku/ prísady	Výsledok
benzín (ropný), hydrogennačne odsírený, ťažký:	ASPIRAČNÁ NEBEZPEČNOSŤ – Kategória 1

Informácia o možnom spôsobe expozície: Nie sú k dispozícii.

Potenciálne akútne účinky na zdravie

Vdýchnutie: Môže spôsobiť depresiu centrálného nervového systému (CNS). Môže spôsobiť ospalosť alebo závraty.

Požitie: Môže spôsobiť depresiu centrálného nervového systému (CNS). Môže spôsobiť ospalosť alebo závraty.

Styk s pokožkou: Odmasťuje pokožku. Môže spôsobiť vysušenie a podráždenie pokožky.

Styk s očami: Žiadne známe významné účinky alebo kritické riziká.

Symptómy súvisiace s fyzikálnymi, chemickými a toxikologickými charakteristikami

Vdýchnutie: Nepriaznivé symptómy môžu zahŕňať nasledujúce:
 žalúdočná nevoľnosť alebo zvracanie
 bolesti hlavy
 ospalosť/ únava
 závrate
 bezvedomie

Požitie: Nepriaznivé symptómy môžu zahŕňať nasledujúce:

žalúdočná nevoľnosť alebo zvracanie
Styk s pokožkou: Nepriaznivé symptómy môžu zahrňovať nasledujúce:
 podráždenie
 suchosť
 popraskanie
Styk s očami: Žiadne špecifické údaje.

Oneskorené i okamžité účinky ako aj chronické účinky ako dôsledok krátkodobej a dlhodobej expozície

Krátkodobá expozícia:

Možné okamžité účinky: Nie sú k dispozícii.

Možné oneskorené účinky: Nie sú k dispozícii.

Potenciálne chronické účinky na zdravie ľudí:

Všeobecne: Dlhší, alebo opakovaný kontakt môže odmastiť pokožku a viesť k jej podráždeniu, popraskaniu a/alebo dermatitíde.

Karcinogenita: Žiadne známe významné účinky alebo kritické riziká.

Mutagenita: Žiadne známe významné účinky alebo kritické riziká.

Teratogenita: Žiadne známe významné účinky alebo kritické riziká.

Vývojové účinky: Žiadne známe významné účinky alebo kritické riziká.

Účinky na plodnosť: Žiadne známe významné účinky alebo kritické riziká.

Nie sú údaje o samotnom prípravku. Tento prípravok bol hodnotený pomocou konvenčných metód popísaných v Smernici o nebezpečných prípravkoch 1999/45/EC, podľa ktorej boli klasifikované jeho toxikologické riziká. Pre detaily pozri oddiely 3 a 15.

Vystavenie účinkom výparov rozpúšťadlovej zložky nad maximálne prípustný limit môže mať nepriaznivé zdravotné účinky, napríklad podráždenie slizníc a dýchacieho aparátu, ako aj negatívne účinky na ľadviny, pečeň a centrálnu nervovú sústavu. Symptómy a príznaky zahrňujú bolesti hlavy, závrate, únavu, svalovú slabosť, ospalosť a v extrémnom prípade, stratu vedomia.

Rozpúšťadlá môžu spôsobiť niektoré z vyššie popísaných účinkov ak sa absorbujú cez pokožku. Opakovaný alebo dlhší kontakt s prípravkom môže spôsobiť odmastenie pokožky, vedúce ku kontaktnej dermatitíde nealergického pôvodu a absorpcii látky pokožkou.

Ak strekne do očí, kvapalina môže spôsobiť podráždenie a vratné poškodenie.

Požitie môže spôsobiť nevoľnosť, hnačku a zvracanie.

Pri tomto sa berú do úvahy (tam, kde sú známe) oneskorené a okamžité účinky a tiež chronické účinky zložiek pri krátkodobej a dlhodobej expozícii orálnou, inhalačnou a dermálnou cestou expozície a kontaktom s očami.

12. EKOLOGICKÉ INFORMÁCIE

12.1 Toxicita

Názov výrobku/ prísady	Výsledok	Druhy	Expozícia
1,2,4-trimetylbenzén	Akútny LC50 17000 ug/L	Kôrovce - Cancer magister –	48 hodín
	Morská voda	Zoea	
	Akútny LC50 7720 k 8280 ug/L	Ryba - Pimephales promelas -	96 hodín
	Čerstvá voda	34 dni	

mezitylén	Akútny LC50 13000 ug/L Morská voda	Kôrovce - Cancer magister – Zoea	48 hodín
	Akútny LC50 12520 k 15050 ug/L Čerstvá voda	Ryba - Carassius auratus - 1 k 15 roky - 13 k 20 cm - 20 k 80 g	96 hodín

12.2 Perzistencia a degradovateľnosť: Údaje nie sú k dispozícii.

12.3 Bioakumulačný potenciál:

Názov výrobku/ prísady	Log P _{ow}	BCF	Potenciálny (a)
1,2,4-trimetylbenzén	3,8	-	Vysoký (o)
mezitylén	3,42	-	Vysoký (o)

12.4 Mobilita v pôde:

Rozdeľovací koeficient: Nie je k dispozícii.

Pôda/ Voda (Koc)

Mobilita: Nie je k dispozícii.

12.5 Výsledky posúdenia PBT a vPvB:

PBT: Nie sú k dispozícii.

P: Nie sú k dispozícii. B: Nie sú k dispozícii. T: Nie sú k dispozícii

vPvB: Nie sú k dispozícii.

vP: Nie sú k dispozícii. vB: Nie sú k dispozícii.

12.6 Iné nepriaznivé účinky: žiadne známe významné účinky alebo kritické riziká.

13. OPATRENIA PRI ZNEŠKODŇOVANÍ

13.1 Metódy spracovania odpadu

Produkt

Metódy likvidácie odpadu: Je potrebné maximálne zabrániť tvoreniu odpadu. Väčšie množstvo zvyškov odpadných produktov nesmie byť odstránené do splaškovej stoky, ale spracované vo vhodnej čistiarni odpadných vôd. Zverte likvidáciu prebytočného a nerecyklovateľného materiálu autorizovanej firme. Likvidácia tohto výrobku, roztokov a všetkých vedľajších produktov musí za všetkých okolností spĺňať podmienky ochrany životného prostredia, legislatívy o odpadoch a všetkých možných požiadaviek miestnych úradov.

Nebezpečný odpad: Klasifikácia produktu môže vyhovovať kritériám pre nebezpečný odpad.

Balenie

Metódy likvidácie odpadu: Vždy keď je to možné zabráňte, alebo minimalizujte vytváranie odpadu. Odpadové obaly by sa mali recyklovať. Spaľovanie alebo skládkovanie by sa malo zvažovať len vtedy, keď recyklovanie nie je realizovateľné

Osobitné bezpečnostné opatrenia: Tento materiál a jeho obal uložte na bezpečnom mieste. Pri manipulácii s vyprázdnenými nádobami, ktoré neboli vyčistené alebo vypláchnuté, treba postupovať opatrne. Prázdne kovové aj plastové obaly môžu zachytiť zvyšky produktu. Výpary zo zvyškov výrobku môžu vo vnútri nádoby vytvoriť veľmi horľavú, alebo výbušnú atmosféru. Nerežte, nezvárajte a nebrúste použité nádoby, ak neboli zvnútra

dôkladne vyčistené. Zabráňte rozptýleniu a odtečeniu uniknutého materiálu do pôdy, vodných tokov, odtokov a kanalizácie.

14. INFORMÁCIE O PREPRAVE

	ADR/RID	IMDG	IATA
14.1 Číslo OSN	1300	1300	1300
14.2 Názov látok prepravy podľa UN	TERPENTÍNOVÁ NÁHRADA	TERPENTÍNOVÁ NÁHRADA. Látka znečisťujúca moria (1,2,4-trimetylbenzén, benzín (ropný), hydrogennačne odsírený, ťažký)	TERPENTÍNOVÁ NÁHRADA
14.3 Trieda/triedy nebezpečnosti pri preprave	3	3	3
14.4 Obalová skupina	III	III	III
14.5 Nebezpečnosť pre životné prostredie	Áno	Áno	Áno
14.6 Zvláštne bezpečnostné informácie pre užívateľov	Nie sú k dispozícii.	Nie sú k dispozícii.	Nie sú k dispozícii.
14.7 Doprava hromadného nákladu podľa prílohy II k dohovoru MARPOL 73/78 a Kódexu IBC: Nie sú k dispozícii.			

15. REGULAČNÉ INFORMÁCIE

Nariadenie týkajúce sa bezpečnosti, zdravia a životného prostredia/špecifické právne predpisy týkajúce sa látky ale zmesi.

EU nariadenie (ES) č. 1907/2006 (REACH)

Príloha XIV - Zoznam látok podliehajúcich povoleniu

Látky vzbudzujúce mimoriadne obavy

V zozname nie je uvedená žiadna z týchto zložiek.

Právne predpisy, ktoré sa vzťahujú na zmes:

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (ES) č. 1272/2008 z 16. decembra 2008 o klasifikácii, označovaní a balení látok a zmesí. NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (ES) č. 1907/2006 z 18. decembra 2006 o registrácii, hodnotení, autorizácii a obmedzovaní chemikálií (REACH), NARIADENIE KOMISIE (ES) č. 340/2008 zo 16. apríla 2008 o poplatkoch Európskej chemickej agentúry podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 o registrácii, hodnotení, autorizácii a obmedzovaní chemikálií (REACH).

NARIADENIE KOMISIE (ES) č. 987/2008 z 8. októbra 2008, pokiaľ ide o prílohy IV a V. NARIADENIE KOMISIE (ES) č. 340/2008 o poplatkoch Európskej chemickej agentúry podľa nariadenia Európskeho parlamentu a

Rady (ES) č. 1907/2006 o registrácii, hodnotení, autorizácii a obmedzovaní chemikálií (REACH). NARIADENIE KOMISIE (ES) č. 453/2010. NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (ES) č. 850/2004 o perzistentných organických znečisťujúcich látkach. SMERNICA RADY č. 98/24/ES o ochrane zdravia a bezpečnosti pracovníkov pred rizikami súvisiacimi s chemickými faktormi pri práci. SMERNICA KOMISIE č. 2000/39/ES, ktorou sa ustanovuje prvý zoznam smerných najvyšších prípustných hodnôt vystavenia pri práci na vykonanie smernice Rady 98/24/ES o ochrane zdravia a bezpečnosti pracovníkov pred rizikami súvisiacimi s chemickými faktormi pri práci. ZÁKON č. 67/2010 Z. z o podmienkach uvedenia chemických látok a chemických zmesí na trh a o zmene a doplnení niektorých zákonov (chemický zákon). VYHLÁŠKA MŽP SR č. 133/2006 Z. z., o požiadavkách na obmedzovanie emisií prchavých organických zlúčení unikajúcich pri používaní organických rozpúšťadiel v regulovaných výrobkoch. VÝNOS MH SR č. 2/2005, o chemických látkach a chemických prípravkoch. VÝNOS MH SR č. 8/2003 Európsky zoznam existujúcich komerčných chemických látok (EINECS) VÝNOS MH SR č. 3/2010, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o všeobecných požiadavkách na klasifikáciu, označovanie a balenie nebezpečných látok a zmesí ZÁKON č. 217/2003 Z.z. o podmienkach uvedenia biocídnych výrobkov na trh a o zmene a doplnení niektorých zákonov NARIADENIE VLÁDY SR č. 329/2007 Z. z., ktorým sa vydáva zoznam účinných látok vyhovujúcich na zaradenie do biocídnych výrobkov. ZÁKON č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v platnom znení. ZÁKON č. 309/2007 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci; ZÁKON č. 126/2006 o verejnom zdravotníctve a doplnení niektorých zákonov. ZÁKON č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia; NARIADENIE VLÁDY SR č. 355/2006 Z. z. o ochrane zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou chemickým faktorom pri práci; NARIADENIE VLÁDY SR č. 300/2007 Z. z., o ochrane zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou chemickým faktorom pri práci; VYHLÁŠKA MŽP SR č. 284/2001 Z. z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov; VYHLÁŠKA MV SR č. 96/2004 Z. z., ktorou sa ustanovujú zásady protipožiarnej bezpečnosti pri manipulácii a skladovaní horľavých kvapalín, ťažkých vykurovacích olejov a rastlinných a živočíšnych tukov a olejov

15.2 Hodnotenie chemickej bezpečnosti: Neuskutočnilo sa žiadne hodnotenie chemickej bezpečnosti.

16. ĎALŠIE INFORMÁCIE

16.1. Skratky a akronymy: ATE = Odhad akútnej toxicity
 CLP = klasifikácia, označenie a balenie nariadenie (ES) 1272/2008
 DNEL = Odvodená hladina, pri ktorej nedochádza k žiadnemu účinku
 EUH vyhlásenie = CLP - špecifické vyhlásenie o nebezpečenstve
 PNEC = Predpokladaná koncentrácia, pri ktorej nedochádza k žiadnemu účinku
 RRN = Registračné číslo REACH

Úplný text skrátených H-viet: H226 Horľavá kvapalina a pary.
 H304 Môže byť smrteľný po požití a vniknutí do dýchacích ciest.
 H315 Dráždi kožu.
 H319 Spôsobuje vážne podráždenie očí.
 H332 Škodlivý pri vdýchnutí.
 H335 Môže spôsobiť podráždenie dýchacích ciest.
 H336i Môže spôsobiť ospalosť alebo závraty.
 H411 Toxický pre vodné organizmy, s dlhodobými účinkami.

**Úplný text klasifikácií:
[CLP/GHS]**

Acute Tox. 4, H332	AKÚTNA TOXICITA: INHALÁCIA - Kategória 4
Aquatic Chronic 2, H411	NEBEZPEČNOSŤ PRE VODNÉ PROSTREDIE - CHRONICKÁ TOXICITA - Kategória 2
Asp. Tox. 1, H304	ASPIRAČNÁ NEBEZPEČNOSŤ - Kategória 1
Eye Irrit. 2, H319	VÁŽNE POŠKODENIE OČÍ/PODRÁŽDENIE OČÍ - Kategória 2
Flam. Liq. 3, H226	HORĽAVÉ KVAPALINY - Kategória 3
Skin Irrit. 2, H315	ŽIERAVOSŤ/DRÁŽDIVOSŤ PRE KOŽU - Kategória 2
STOT SE 3, H335	TOXICITA PRE ŠPECIFICKÝ CIEĽOVÝ ORGÁN - JEDNORAZOVÁ EXPOZÍCIA [Podráždenie dýchacej sústavy] - Kategória 3
STOT SE 3, H336i	TOXICITA PRE ŠPECIFICKÝ CIEĽOVÝ ORGÁN - JEDNORAZOVÁ EXPOZÍCIA: INHALÁCIA [Narkotické účinky] - Kategória 3

Úplný text skrátených R-viet: R10 - Horľavý.
 R20 - Škodlivý pri vdýchnutí.
 R65 - Škodlivý, po požití môže spôsobiť poškodenie pľúc.
 R37 - Dráždi dýchacie cesty.
 R36/37/38 - Dráždi oči, dýchacie cesty a pokožku.
 R66 - Opakovaná expozícia môže spôsobiť vysušenie alebo popraskanie pokožky.
 R67 - Pary môžu spôsobiť ospalosť a závrat.
 R51/53 - Jedovatý pre vodné organizmy, môže spôsobiť dlhodobé nepriaznivé účinky vo vodnej zložke životného prostredia.

Úplný text klasifikácií [smernica o nebezpečných látkach/zmesiach]:

- Xn** - Škodlivý
- Xi** - Dráždivý
- N** - Nebezpečný pre životné prostredie

*Údaje v tomto zázname o zabezpečení sa zakladajú na súčasnom stave vedy a techniky
 Účelom týchto údajov je, aby bolo s ohľadom na výrobky dodávané PPG poukázané na dodržovanie hygienických a bezpečnostných predpisov a boli odporúčené preventívne bezpečnostné opatrenia pre skladovanie a zaobchádzanie s výrobkami. Pokiaľ ide o vlastnosti výrobkov, neposkytuje sa žiadna záruka alebo garancia. Nepreberáme ručenie v o vlastnosti výrobkov nie je poskytnutá žiadna záruka alebo garancia. Nijak nepreberáme ručenie v prípade, že nebudú dodržované preventívne bezpečnostné opatrenia popísané v tejto karte bezpečnostných údajov a dodržované všetky potrebné zákonné ustanovenia, rovnako aj v prípade, že dôjde k zneužitiu výrobkov.*